

та методика, приложена в продължение на учебната година (и описаната по-горе), не дава необходимите резултати в трети клас, а може да се каже, че според данните това се оказва най-проблематичният момент за ромските деца при изграждането на текст.

В четвърти клас се забелязва известно положително развитие по отношение на разнообразието от съюзни средства – противопоставителните *а* и *но*, темпоралния съюз *когато*, но техният дял в общата картина все още остава относително малък. Физически нито една от двете групи не се приближава към резултатите на българчетата (вж. таблица 3), което само по себе си говори за чувствително изоставане по отношение на овладяването на тези кохезивни средства. При това, както беше посочено, все още поголямата част от тези средства играят ролята на междуизреченски връзки, т.е. продължават да преобладават простите изречения.

2.2.3. Наблюдавани грешки

На първо място е интересно да се отбележи, че 80 % от общия брой грешки във втория корпус се падат на четвъртокласниците. Ако погледнем таблица 4, ще видим, че в началото на учебната година съотношението при ромите е 2:1 „в полза“ на трети клас. Ще припомним, че приблизително същите резултати са показани от българчетата съответно в 3. и 4. клас, т.е. макар и сама по себе си тревожна, тази тенденция показва доближаване към „стандарта“ вероятно поради споменатите причини.

Ето как се разпределят типовете грешки (в проценти) във втория корпус:

Таблица 9

Типове грешки	3. клас	4. клас
глаголно време	15 %	16 %
словоред	7 %	–
излишно повторение	28 %	10 %
изреченски граници	45 %	60 %
колокации	–	–
съгласуване	–	4 %
дистантна референция	–	–
непълни изречения	–	–
грешна референция	5 %	10 %
Общо	100 %	100 %